

Pravidlá evidencie výstupov v CREUČ – dizajn

Obsah

1. Dizajn - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ (k bodu 4. Spoločných pravidiel - MP 2018).....	1
2. Dizajn - kategorizácia výstupov umeleckej činnosti (k bodu 5. Spoločných pravidiel - MP 2018)	4
3. Dizajn - zoznamy renomovanosti (k bodu 6. Spoločných pravidiel - MP 2018)	4
3.1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti	4
4. Dizajn a dokumentácia (k bodu 8. Spoločných pravidiel - MP 2018)	5

1. Dizajn - špecifiká evidencie výstupov v CREUČ (k bodu 4. Spoločných pravidiel - MP 2018)

Zásady evidencie umeleckej činnosti

1. Umelecké dielo zverejnené na výstave, festivale alebo na podobnom podujatí sa zapisuje výlučne vo formulári pre daný druh umeleckej činnosti a druh výstupu „podujatie“. Vystavenie viacerých diel jedného autora na konkrétnej výstave sa eviduje len ako jeden výstup. V prípade, že na výstave vystavuje len jeden autor/autorská dvojica, ide o samostatnú výstavu, ak vystavuje pracovný/projektový tím t. j. väčší počet autorov; rozhodujúca je spoločná tvorivá úloha/projekt definovaný projektovým alebo tímovým názvom, skupinou autorov, ateliérom, štúdiom, ktorá vytvára spoločné dielo, ide o skupinovú výstavu. V prípade, ak na výstave vystavujú viacerí autori, ide o skupinovú výstavu. V poli „Ďalšie údaje“ sa uvedú spresňujúce informácie o vystavených dielach, napr.: typ a počet diel, veľkosť diel, rozsah samostatnej kolekcie na kolektívnej výstave, či ide o prihlásenú účasť alebo vyzvanú – inštitúciou/kurátorom a pod. Tieto informácie zároveň slúžia ako podklad pre určenie väčšieho, či menšieho rozsahu a pre každý druh umeleckej činnosti sa informácie o rozsahu posudzujú individuálne. V poli pre pripájanie dokumentácie v elektronickej podobe sa priloží fotodokumentácia evidovaného diela/diel, pozvánka, príp. časť katalógu s dielami autora alebo print screen oficiálnej stránky inštitúcie. V každom prípade musí dokumentácia menovite dokladovať účasť autora na podujatí.

2. Umelecké dielo trvalo/dlhodobo umiestnené vo verejnom priestore sa eviduje ako druh výstupu „dielo“. V prípade, ak dielo vytvoril a realizoval jeden autor, eviduje sa mu samostatný výstup. Ak ho realizovalo viac tvorcov, ide o výstup kolektívny. V poli „Ďalšie údaje“ sa uvedú spresňujúce informácie o realizovanom diele, napr. typ diela, rozmery, technika, spoluautori, iní vystavujúci autori, objednávateľ, umiestnenie a pod.

3. Umelecké dielo zahrnuté do verejnej zbierky (zbierkotvorné inštitúcie alebo súkromné zbierky s verejne prístupným katalógom zbierky) sa eviduje ako druh výstupu „dielo“. V prípade, že dielo vytvoril a realizoval jeden autor, ide o výstup samostatný. Ak ho realizovalo viac tvorcov ide o výstup kolektívny. V poli „Ďalšie údaje“ sa uvedú spresňujúce informácie o realizovanom diele, podobne ako pri diele umiestnenom vo verejnom priestore. Dielo sa eviduje rovnocenne, ak je zverejnené

v katalógu zbierky a uložené v depozite alebo vystavené v stálej expozícii galérie. Ako dielo na podujatí ho možno zaevidovať len v prípade, ak je zapožičané na výstavu inej inštitúcii.

4. Dizajn vizuálnej komunikácie knihy alebo časopisu ako celku sa eviduje ako umelecký výstup v CREUČ. V poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“, alebo v sprievodnej dokumentácii takéhoto výstupu je potrebné uviesť aj náklad a počet strán.¹ Jednotlivé ilustrácie (napr.: fotoilustrácie) alebo séria umeleckých fotografií publikovaná v odbornom, alebo vedeckom periodiku sa evidujú v databáze centrálny register evidencie publikačnej činnosti (ďalej len „CREPČ“) ako umelecké práce.

5. Pri evidencii výstupov pre dizajn (produktový dizajn, transport dizajn, textilný dizajn a pod.) je nutné rozlišovať medzi prezentáciou dizajnu firmou a spoluprácou dizajnéra pri navrhovaní a výrobe, alebo či ide o autorský dizajn, malosériovú výrobu či solitér. Pri evidovaní produktového dizajnu treba v poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“ uviesť doplňujúce informácie, či ide o projekt / štúdiu, prototyp, alebo už vyrábaný produkt vo veľkých sériách, alebo počtom obmedzených sériách, manufaktúra.

Pri interiérovom dizajne treba definovať, či ide o **štúdiu alebo už realizáciu firmou**. Bez týchto údajov nemožno evidovaný výstup odborne verifikovať. Podobne ako pri evidencii diela pre VU prostredníctvom výstavy, aj v dizajne je potrebné diela evidované na výstave doložiť v sprievodnej dokumentácii k zaevidovanému výstupu a v poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“ konkretizovať uvedené diela: názov, rozmery, materiál, rok vzniku a fotodokumentácia diel.

6. Umelecký výstup – **vytvorenie vizuálnej identity** často obsahuje viacero dizajnerských aktivít spojených s návrhmi čiastkových diel, ako napr.: webová stránky firmy, logo, trička, navštívenky a pod.; takýto výstup sa v CREUČ eviduje len ako jeden umelecký výstup.

Vysvetlivky a spresňujúce údaje

Autorský výstup - vo výtvarnom umení, dizajne, reštaurovaní a architektúre sa ním rozumie dielo; v kurátorstve sa ním rozumie výstava, podujatie, výstavný cyklus, zbierka.

Podujatie – výstava diel, festival s prezentáciou diel. V prípade architektúry aj prezentácia diela vytvoreného v rámci architektonického workshopu a vystaveného alebo publikovaného ako výstup z daného workshopu v odbornej tlači. Umelecké diela zverejnené na výstave, festivale alebo na podobnom podujatí sa nezapisujú ako jednotlivé umelecké diela, ale ako podujatie. V prípade vystavenia viacerých diel na výstave ich autor všetky zapisuje len ako jeden výstup (podujatie). V poli „Ďalšie údaje“ uvedie počet vystavených diel, veľkosť diel, dĺžku trvania a pod., čo bude podkladom pre určenie väčšieho či menšieho rozsahu.

Samostatné (individuálne) podujatie, výstava (angl. one man show) - výstava, na ktorej vystavuje jeden autor svoje samostatné diela, alebo diela vytvorené v autorskej spolupráci (napr.: autorská dvojica, ktorá tvorí spoločné diela: napr.: Aneta Mona Chisa a Lucia Tkáčová).

Kolektívne podujatie, výstava - výstava, na ktorej vystavujú svoje diela dvaja alebo viacerí autori (napr.: v prípade vyššie spomenutých autoriek, ak na výstave vystavujú aj diela, ktoré nevznikli ako spolupráca autorskej dvojice, ide o kolektívnu výstavu). Kolektívna výstava sa uvádza v poli „Miera účasti“ ako kolektívna/skupinová (bez vyjadrenia percentuálnej účasti).

¹ Stanovenie kategorizácie menší, alebo väčší rozsah je potrebné doložiť informáciou o popise publikácie, napr.: je rozdiel ak ide o brožúru pre účely školy, malý katalóg, menšiu beletriu - a naopak o umeleckú publikáciu, monografiu, autorskú detskú knihu a podobne.

Vo formulári pre dizajn sa v prípade **diela** môže zapísať: vytvorené jedným autorom; v prípade **podujatia**: vystavené na samostatnej výstave (t. j. svoje diela vystavuje len jeden autor, kategorizácia napr.: ZZV), alebo: vystavené na kolektívnej výstave (t. j. svoje diela vystavujú dvaja a viacerí autori, kategorizácia napr.: ZYV).

Výnimkou je len prípad, ak vystavené dielo/súbor diel autor vytvoril v autorskej spolupráci (autorský tím: ateliér, štúdio, dizajnérska skupina a pod.); ak vystavujú len diela vzniknuté v tejto spolupráci, ide o samostatnú (individuálnu) výstavu autorskej dvojice. Ak s pedagógom vystavujú doktorandi, neeviduje sa kolektívne dielo, ale kolektívna výstava (pedagóg nie je spoluautorom diel doktorandov, vystavujú ako samostatní výtvarníci na kolektívnej výstave).

Umelecké sympóziu - samotné workshopy a umelecké sympóziá sa v CREUČ neevidujú, prípadne sa po verifikácii výstupov z evidencie vyradujú, ale akceptujú sa ich výstupy ako: výstavy z workshopov a umeleckých sympózií v štandardných výstavných priestoroch (v evidenčnom formulári ako druh výstupu „podujatie“).

Výstupy zo sympózií, dlhodobo/trvale umiestnené vo verejnom priestore sa evidujú ako druh výstupu „dielo“.

Dielo v dizajne – formalizovaný výsledok tvorivej činnosti, trvale alebo dlhodobo umiestnený vo verejnom priestore, vydaný, zaradený do výroby, zaevidovaný ako patent alebo úžitkový vzor, prijatý ako prototyp.

V CREUČ sa eviduje dielo v oblasti dizajnu:

- dielo (kolekcia diel) dlhodobo umiestnené vo verejnom priestore;
- dielo objednané inštitúciou, výrobcom (zaradené do výroby);
- dielo chránené patentom (úžitkovým vzorom);
- dielo zaradené do zbierky- v zbierkotvornej inštitúcii, v súkromnej zbierke – podmienkou je verejná prístupnosť zbierky (vystavenie), v prípade depozitu je dôležitá dostupnosť katalógu zbierky alebo doložené verejne prístupnou kúpnu zmluvou s údajmi v rámci legislatívy;
- dielo ako solitér v rovine „autorského dizajnu“ (úžitkové umenie a art dizajn) zaradené do predaja v renomovanej inštitúcii alebo galérii.

Dielo v oblasti dizajnu sa eviduje ako:

produktový dizajn / Industriálny dizajn / transport dizajn: napr. : návrh svetidla, model karosérie, sedačka, zubárske kreslo, patent (priemyselný alebo úžitkový vzor), prototyp a zaradenie do výroby;

art dizajn: napr.: objekty, produkty, koncepty, inštalácie, multimediálne diela a pod, ktoré sú výsledkom prepojenia dizajnu a súčasného umenia bez ohľadu na použitý materiál, nástroje, médium, sem patria aj experimentálne formy dizajnu keramiky, skla, šperku;

úžitkové umenie: keramika, sklo , šperk – predmety úžitkového a voľného umeleckého charakteru spadajúce pod odbor dizajn;

odevný a textilný dizajn : napr.: kolekcia odevov – rozsah, návrh topánok, klobúk, dezén látky, taška;

dizajn vizuálnej komunikácie: napr. : dizajn vizuálnej identity, dizajn publikácie, grafické riešenie publikácie, typografické riešenie a spracovanie knihy, dizajn navigačného systému a identity, dizajn obalu, infografika, inštalácia v architektúre a verejnom priestore, multimediálne dielo/produkt, muzeálna a výstavná expozícia, multimediálne dielo/produkt, muzeálna a výstavná expozícia, multimediálne dielo/produkt pre expozíciu, výstavu a iné.

Popis diela: rozsah (formát), stručná charakteristika koncepcie, technická špecifikácia ...

Forma zverejnenia: výroba, umiestnenie vo verejnom priestore, vydanie ...

Podujatie v dizajne - výstava organizovaná inštitúciou, ktorá sa zaoberá prezentáciou umenia a dizajnu, veľtrh zameraný na prezentáciu dizajnu (v kontexte napr. strojárstva ...), autosalón a pod. V prípade odevného, textilného dizajnu a šperku aj módna prehliadka. Inštitúciou sa rozumie objednávateľ, výrobca, vydavateľ a pod. (pri kategórii dielo nemožno použiť katalóg renomovaných inštitúcií). Pri podujatí sa uvádza spoluautor, iba ak bolo vystavované spoločné dielo viacerých autorov (v tom prípade sa uvedie percentuálny podiel).

Poznámka.: zapisujú sa len diela umiestnené/realizované vo verejnom priestore, vydané a verejne distribuované, zadané do výroby, patentované a pod., nie jednotlivé diela z výstav a podujatí.

Technický popis pre evidované dielo:

- dizajn (produktový, priemyselný, transport): typológia produktu, alebo kolekcie (napr.: návrh dizajnu svetidla, model karosérie, kolekcia sedacieho nábytku a pod., grafické riešenie publikácie, typografia a zalomenie ...), rok vzniku, číslo patentu (priemyselného alebo úžitkového vzoru), definovať či ide o prototyp, alebo zaradenie do výroby, objem výroby (výrobca a krajina), ocenenia;
- dizajn (vizuálna komunikácia): dizajn vizuálnej identity (rozsah, stručná charakteristika koncepcie dizajnu publikácie (formát, rozsah, tlačová špecifikácia ...), dizajn infosystému (rozsah, stručná charakteristika analógovej/digitálnej aplikácie, dizajn výstavných prvkov ...)² ;
- odevný a textilný dizajn: typ diela (kolekcia odevov – rozsah, dezén, taška ...), rok vzniku, materiál, technika, priemyselný vzor, zaradenie do výroby;
- art dizajn a úžitkové umenie – zápis podobne ako výtvarné umenie;
- reštaurovanie: typ reštaurovaného diela (závesný obraz, morový stĺp, cyklus fotografií ...), rok (obdobie) vzniku, technika, galéria (kostol, kaštieľ, súkromný majetok ...), inventárne (katalógové) číslo .

V prípade zápisu umeleckej činnosti, ktorej výsledkom je kurátorská príprava výstavy dizajnu, sa výstup eviduje prostredníctvom evidenčného formuláru pre druh umeleckej činnosti: **kurátorstvo**, autorský výstup a druh výstupu: podujatie. Podrobnejšie v Pravidlách evidencie v kurátorstve. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2018.

2. Dizajn - kategorizácia výstupov umeleckej činnosti (k bodu 5. Spoločných pravidiel - MP 2018)

Výstavy (kolektívne) salónneho typu bez zdôvodneného výberu, alebo jednoduché prezentácie nemožno kategorizovať ako závažné.

3. Dizajn - zoznamy renomovanosti (k bodu 6. Spoločných pravidiel - MP 2018)

3.1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti

² Dizajn výstav je interdisciplinárny, výstavy možno realizovať pre rôzne druhy umenia.

Školské a spolkové galérie sú akceptované ako výstavná inštitúcia pokiaľ ide o priestor oficiálne vyhradený na túto špecifickú činnosť, pričom ich renomovanosť je podmienená splnením bodov uvedených v Kritériách pre renomovanosť inštitúcie.

Umelecké výstupy pre dizajn, ktoré sa viažu na firmy sú posudzované individuálne.

4. Dizajn a dokumentácia (k bodu 8. Spoločných pravidiel - MP 2018)

Dokumentácia požadovaná pre dizajn:

- **dizajn vizuálnej komunikácie**
- **priemyselný (produktový) dizajn**
- **art dizajn**
- **odevný a textilný dizajn / zahrnúť aj kostýmovú tvorbu pre divadlo**

V prípade evidencie výstupu – **výstavy/podujatia** je potrebné dokumentovať (a presne pomenovať – označiť kvôli častým reprízam) počet vystavených diel (potrebné pre určenie rozsahu výkonu), inštitúciu, miesto a dátum konania výstavy/podujatia a meno kurátora výstavy alebo garanta podujatia. Dokumentácia pozostáva zo skenu alebo iného digitálneho formátu v screenovom rozlíšení - napr. pozvánky, plagátu, skladačky, strán z katalógu výstavy/podujatia uvádzajúcich autorove diela, print screenu obrazovky so stránkou inštitúcie poskytujúcou požadované údaje a pod. Doplnkovým (nepovinným) materiálom môže byť priloženie výberu nasnímaných diel prezentovaných na výstave.

V prípade evidencie výstupu – **diela realizovaného vo verejnom priestore** je potrebné dokumentovať názov, techniku/technológiu (mediálny rozsah), rozmery (rozsah) diela, jeho umiestnenie (mesto, krajina, lokalita/budova), čas jeho uvedenia, objednávateľa. V dokumentácii je potrebné doložiť fotografický záznam diela v danom verejnom priestore. Ako dokumentačný materiál treba predložiť sken zmluvy/objednávky, resp. faktúry (s prekrytými osobnými a finančnými údajmi) a pod.

V prípade evidencie výstupu – **diela realizovaného v sériovej výrobe, resp. náklade** je potrebné dokumentovať názov, techniku/technológiu (mediálny rozsah), rozmery (rozsah) diela, čas jeho uvedenia, objednávateľa, resp. vydavateľa. V dokumentácii je potrebné doložiť fotografiu diela. Ako dokumentačný materiál treba predložiť sken zmluvy/objednávky, resp. faktúry (s prekrytými osobnými a finančnými údajmi) a pod.

V prípade evidencie výstupu – **diela realizovaného v digitálnom verejne prístupnom priestore, resp. webovej platforme** je potrebné dokumentovať názov, technológiu (mediálny rozsah) diela, čas jeho uvedenia, objednávateľa, resp. poskytovateľa. V dokumentácii je potrebné doložiť adresu webového sídla, resp. ďalšiu digitálnu podobu a rozsah diela. Ako dokumentačný materiál treba predložiť sken zmluvy/objednávky, resp. faktúry (s prekrytými osobnými a finančnými údajmi) a pod.

Zaradenie diela do zbierky je:

- nákup (akvizícia) alebo komisionálne prijatie do zbierky zbierkotvornej inštitúcie;
- akvizícia do súkromnej zbierky.

Kritériom pre to, aby bolo možné považovať zaradenie do zbierky za zverejnenie diela, je verejná prístupnosť zbierky (vystavenie) alebo v prípade depozitu dostupnosť katalógu zbierky pre odbornú verejnosť.

V prípade evidencie výstupu – **diela zahrnutého do zbierky** (výhradne ide o zbierky s verejne prístupným katalógom diel) je potrebné dokumentovať názov, techniku/technológiu (mediálny rozsah), rozmery (rozsah) diela, rok vzniku, inštitúciu, dátum akvizície, príp. (nepovinný údaj) katalógové číslo v zbierke. Ako dokumentačný materiál treba predložiť sken **kúpnej alebo darovacej zmluvy**, ktorý možno nahradiť čestným vyhlásením štatutára zbierky (obsahujúcim požadované údaje) a fotografiu diela.